

Afscheid Zusters Clarissen Coletienen van Gent
Zondag 15 mei 2022
5^e zondag van Pasen

Joh 13,31-33a.34-35

Beste Zusters,
Beste vrienden hier aanwezig,

We luisteren nooit tevergeefs naar Gods woord. Gods woord komt ons troosten en kracht geven, ook vandaag, als we afscheid nemen. Het evangelie dat we zopas hoorden is een klein deeltje uit Jezus' eigen afscheidsrede, tijdens het Laatste Avondmaal (*"Kindertjes, nog maar kort zal Ik bij u zijn"*). En precies op dat moment geeft Jezus aan zijn leerlingen – en aan ons – mee wat Hem het meest dierbaar is.

In de eerste plaats horen we dat wat voor ons een afscheid is voor God een heel andere betekenis kan hebben. Wat wij beschouwen als een eindpunt is voor God misschien iets helemaal anders. De graankorrel moet immers sterven om vrucht te dragen. Als Jezus zijn afscheidsrede uitspreekt staat Hij voor zijn kruisdood. En toch durft hij spreken van *"verheerlijking van de Vader"*. Hij spreekt zelfs van zijn eigen verheerlijking. Hij zegt: *"Nu is de Mensenzoon verheerlijkt en God is verheerlijkt in Hem"*. Eigenlijk zijn die woorden onbegrijpelijk voor ons als je bedenkt in welke context ze uitgesproken werden. Aan wat voor ons definitief afscheid en lijden is geeft Jezus – met zijn eigen dood voor ogen – een heel andere betekenis. We kunnen het alleen maar in geloof horen en aanvaarden. Maar wat Jezus hier zegt heeft zijn verrijzenis ook bezegeld. En wij mogen van zijn verrijzenis leven, ook in de moeilijkste omstandigheden. Dat is de basis van onze christelijke hoop.

Wil dat zeggen dat we alles moeten ondergaan, zonder meer? Neen, precies op dat moment zegt Jezus: *"Een nieuw gebod geef ik u: gij moet elkaar liefhebben, zoals ik u heb liefgehad, zo moet ook gij elkaar liefhebben"*. In plaats van zijn eigen dood te beschouwen als het einde van alle relatie, pleit Jezus hier om onze relaties op te bouwen, om in liefde verder te leven, liefde onder elkaar. Ik denk dat wij, dankzij onze zusters, beter kunnen begrijpen wat dit betekent. Ze hebben trouw in gemeenschap

samengeleefd en blijven dat doen. Iedere dag opnieuw, jaar in jaar uit, heel hun leven, zonder elkaar gekozen te hebben (maar elkaar gekregen te hebben door hun roeping), elkaar vergevend als het nodig is, elkaar geduldig verdragend op bepaalde momenten, steeds uitgenodigd om zichzelf te bekeren in plaats van anderen de les te spellen... we zien in de gemeenschap van de zusters wat dat concreet betekent. We kunnen er allen lessen uit trekken voor ons kerkelijk of maatschappelijk samenleven. Vertrekken de zusters nu? Ja en neen. Ze laten een erfenis na en dat is in de eerste plaats hun evangelisch getuigenis.

Jezus zegt niet alleen maar: *“gij moet elkaar liefhebben”*, maar: *“Zoals ik u heb liefgehad, zo moet ook gij elkaar liefhebben”*. M.a.w. contempleer mijn liefde. Dan zult ge niet alleen weten *wat* ge moet doen, maar ook de kracht krijgen *om* het te doen. Contempleren is dus niet alleen maar passief kijken, maar zich afstemmen op Jezus' heilige Geest. En hier zien we de zin van het contemplatieve leven. Jezus' leven beschouwen, van dag tot dag, is als ranken op de wijnstok gehecht blijven (Joh 15, 5). *“Wie in Mij blijft terwijl Ik blijf in hem die draagt veel vrucht, want los van Mij kunt gij niets.”* Als we daarvan doordrongen zijn dan worden we van onszelf bevrijd. We krijgen het leven van Hem die het leven zelf is en we laten aan God over wat de vruchtbaarheid van ons leven is.

Misschien is de eerste reden om dankbaar te zijn dat de zusters uit roeping zo discreet en “onzichtbaar” gebleven zijn. Maar iedereen wist dat ze hier waren. De enige betekenis van hun leven is naar Jezus en naar de Vader te verwijzen als onze voornaamste bron van geluk, zonder zelf in de kijker te willen komen. In een cultuur waarin sommigen zeggen “er is geen God” roepen zij alleen al door hun aanwezigheid de vraag op: “en als Hij nu toch eens bestond?” De zusters doen dat op een radicale wijze, door zichzelf “als het ware” weg te cijferen. “Als het ware”. Want eigenlijk is niets minder waar. God vraagt niet dat we ons wegcijferen. Hij vraagt dat we ons in Hem laten opnemen, in zijn liefde. En wie in God leeft kan veel mensen bereiken. Door het gebed, door ontmoetingen in de spreekkamer. Ja, hoeveel mensen hebben goede raad gekregen of een bemoedigend woord en konden daarmee verder op weg in het leven? Hier is veel goeds gebeurd, in het verborgene. Voor veel mensen. Voor de wereld.

Deze dag is er een dag van dankbaarheid. Als bisschop van onze lokale Kerk, het bisdom Gent, wil ik onze dankbaarheid uitdrukken aan de zusters die hier nog zijn, de kleine rest van een grote gemeenschap der heiligen die hier eeuwenlang geleefd heeft volgens de spiritualiteit van de heilige Franciscus, van de heilige Clara en de heilige Coleta. We kunnen echt moed halen uit hun geschiedenis. Het is precies in de crisisjaren dat grote spirituele figuren opkomen. Als veel mensen de moed verliezen vinden zij hun kracht in het evangelie. Coleta leefde in een tijd van hongersnood en tijdens de Honderdjarige Oorlog. Heel Frankrijk stond op springen. De Westerse Kerk was verscheurd, met twee (en op een bepaald ogenblik zelfs drie) pausen die elkaar bekwamen. Veel monastieke orden waren in een periode van decadentie. De Franciscanen waren al kort na de dood van Franciscus uiteengevallen in verschillende observanties. In zo'n perioden – en ook in de onze – volstaat het niet van gewoon vol te houden of te overleven. Men moet de spirituele veerkracht vinden om toekomst op te bouwen. En daartoe behoort een terugkeer naar het evangelie, in zijn eenvoud en radicaliteit. Vernieuwen is geen kwestie van uiterlijke en oppervlakkige opsmuk, maar van geworteld zijn in de grote bijbelse en kerkelijke traditie, waarvan zoveel heiligen getuigen. Coleta ging terug op Clara en Franciscus van Assisi. Onze zusters Coletienen laten ons een mooie erfenis na. Zou ons geschenk aan hen niet zijn dat we de fakkel moedig overnemen, zoals de heilige Geest ons die geeft voor onze tijd? Het evangelie en de heiligen zijn daar om ons te begeleiden en te inspireren.

Zusters, blijft bidden voor ons. We blijven met jullie in gebed verbonden, vol dankbaarheid.